

Nr 369.

Av herrar **Brännberg** och **Mårtenson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 95, med förslag till allmänt resereglemente.

Uti en till riksdagen avlämnad proposition nr 95 har Kungl. Maj:t begärt riksdagens yttrande över upprättat förslag till allmänt resereglemente.

Nämnda förslag kommer säkerligen att i många avseenden avhjälpa de brister, som vidlåda nuvarande bestämmelser i resereglementet. Förslaget är dock uppgjort för statens tjänstemän, att tillämpas vid deras resor å tjänstens vägnar. Det är således avsett för dem som åtnjuta full lön i statens tjänst och således ej förlorar något av sin inkomst, i sin anställning, under tiden de äro borta från hemmet.

Utöver denna kategori med löntagare komma förslagets bestämmelser jämväl att omfatta alla de olika uppdrag av statlig och allmän natur som rymmes inom den ram, man kallar kommitté- och allmänt uppdrag, och vilka enligt förordningar och beslut får beräkna rese- och traktamentsersättning efter viss angiven klass. Denna senare kategori är emellertid sällan i den lyckliga ställning som statstjänstemännen äro, att de ha en ograverad inkomst hemma, när de skola fullgöra dem ålagda uppdrag. Oftast förloras helt arbetsinkomsten och man har endast att hålla sig till dagtraktamentet. Då detta är grundat och baserat på att vederbörande jämväl skall äga sin arbetsinkomst, måste de, som ej ha denna fördel, bliva lidande, emedan dagtraktamentet skall täcka såväl de utgifter, som äro förenade med resan, som till uppehälle åt de hemmavarande.

Vi tillåta oss nu framlägga ett exempel på nuvarande traktamentes verkningar. Enligt värnpliktslagen skall inom varje rullföringsområde finnas en inskrivningsnämnd, vilken delvis väljes av landsting och städer som ej deltaga i landsting. Till denna nämnds civila ledamöter utgår enligt 5:e klassens resereglemente en ersättning av 10 kronor per dag. Den tid som åtgår för dessa förättningar är ej av kortvarig natur utan tager cirka 4 veckor i anspråk. En ledamot från en dylik nämnd skriver följande: »Det förefaller mig, som de civila ledamöterna, synnerligast om dessa skola minskas till en, borde erhålla ersättning efter samma klass som de andra i nämnden. Dessa ha ju sina löner eller pensioner oavkortade och förspilla ju ingen annan arbetstid. Den civile ledamoten kan lika litet som den militäre under förrättningen tillgodogöra sig hemmet, enär förrättningarna nu, mera än förr,

äro förlagda till de stora centra inom inskrivningsområdet, vadan det är uppenbar orätt, som nu sker de civila inom nämnden».

Det torde ej vara riksdagens ledamöter obekant vad det kostar att ligga ute på förrättningar i våra landsortsstäder, oftast äro rums- och kostprisen högre än exempelvis i Stockholm. Man torde ej för sitt uppehälle kunna räkna med lägre belopp än 12 à 15 kronor per dygn, vilket är lika med vad som föreslagits i de lägsta klasserna i reglementet.

Förslaget har dessutom borttagit möjligheten att genom ett obekvämare resesätt — än vad vederbörande enligt gällande reglemente givits rätt till — kompensera sig för förlust å dagtraktamentet. Det synes därför ännu mera nödvändigt sätta traktamentet så, att ej för stor orätt uppstår mot dem, som ej äro tjänstemän i stat eller kommun. Det skall emellertid gärna erkännas att det är svårt finna en linje, varefter man bör gå, en linje som rättvist avväger och giver vederbörande förrättningsman vad honom rätteligen tillkommer, liksom att stat och kommun ej onödigt belastas.

Flera vägar kunna ju tänkas, dels kan ett visst högre belopp, utöver vad i reglementet föreslagits, utgå till dem som ej åtnjuta lön av stat eller kommun, dels kan tänkas att man kan sammanföra alla dessa oavlönade till andra klassens dagtraktamentsersättning (kommittéklassen), vilket dock torde vara det lägsta, då dagsersättningen här utgår med 13 kronor.

Frågan är emellertid av den omfattning och vikt, att enskild motionär ej kan i tillräcklig grad överblicka den eller till riksdagen framkomma med sådana förslag, att de av riksdagen antagas. Det torde väl närmast ankomma på Kungl. Maj:t att efter utredning till riksdagen inkomma med förslag härutinnan.

På grund av vad som ovan anförts hemställes värdsamt,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 ville besluta uppdraga åt Kungl. Maj:t att verkställa utredning angående ersättning till nämnder och kommittéer i allmänt uppdrag och till riksdagen inkomma med de förslag, vartill utredningen kan för-
anleda.

Stockholm den 21 mars 1925.

C. Brännberg.

J. W. Mårtenson.